

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal BAHÇIVAN:

Yerli ve milli bir üretim hamlesine herkes destek olmalı

Türkiye ekonomisinin temeli üretim ve sanayi olmalıdır. Ülkemizi global dünya ekonomisine asla kapatmadan, yerli ve milli üretim yaklaşımı güçlü bir şekilde benimsenmeli, herkes ve her kesim buna destek olmalıdır.

Türkiye, geleceğe yönelik hayallerini ve hedeflerini gerçekleştirecek potansiyeli fazlasıyla barındıran bir ülkedir. Her ne kadar zorlu koşullar içinde olsak da Avrupa'nın 6'ncı, dünyanın 17'nci en büyük ekonomisi olan Türk ekonomisi, temelleri oldukça sağlam ve güçlü bir yapıya sahiptir. Şüphesiz Türkiye ekonomisinin temeli üretim ve sanayi olmalıdır. Bu bağlamda kendisini global dünya ekonomisine asla kapatmadan, yerli ve milli üretim yaklaşımı güçlü bir şekilde benimsenmeli, herkes ve her kesim buna destek olmalıdır. Bu konuda gerekli önlemler alınarak, teşvikler üretim yapımızı güçlendirecek şekilde yeniden yapılandırılmalıdır.

Bir ülkenin üretim gücü, dünya konjonktüründeki saygınlığının temel belirleyicilerindedir. Nitekim üretim ekonomisinin önemi, her yaşadığımız yeni gelişmede olduğu gibi son dönemdeki eko-

nomik dalgalanmada da kendini kanıtladı. Bugün ülkemiz, içinde bulunduğu mevcut durumdan ancak ve ancak üretim ekonomisinin güçlendirilmesiyle çıkabilir. Bu vizyonun Cumhurbaşkanlığımızın 100 günlük eylem planında açıkça vurgulanması ve Yeni Ekonomi Programı'nda üretime, ihracata ve sanayiye verilen önemin net bir şekilde ifade edilmesi oldukça değerlidir.

Ekonomimizin üretim odaklı yeni bir hikaye yazması gündemdeki yerini korurken, buna ek olarak; sanayimizin küresel rekabet gücünü artırmak ve dünyayı dönüştürmesi beklenen dijitalleşme süreçlerine entegre olmasını sağlamak için atmamız gereken pek çok adım bulunuyor.

Sanayicimizin katma değeri yüksek bir üretim modeline geçiş yapması için gereken araçlardan biri de şüphesiz finansmandır. Sanayicinin finansmana ulaşımında yaşanan olumsuzlukların gideril-

mesinin yanında yeni finans modelleri ile üreticiye destek olunmalıdır. Örneğin ihracatçımıza geçtiğimiz dönem güçlü bir destek vererek onların performansının artmasına önemli katkıda bulunan Türk Eximbank'ın, bu desteğini devam ettirebilmesi ihracat büyümemizin kalıcı olması için çok önemlidir. Türk Eximbank'ın sermayesinin güçlendirilmesi, kredi hacminin artırılması ve farklı enstrümanlarla şirketlerimizi ve ihracatımızı

desteklemesi Türkiye'nin ihracat hamlesine büyük katkı sağlayacaktır. Türkiye sanayisinde kapsamlı bir yapısal dönüşüm için ve ithalata bağımlı olduğumuz ara malların Türkiye'de üretilebilmesi için büyük ölçekli yatırımların yapılmasının zamanı çoktan gelmiş bulunmaktadır. Bunun için her gelişmiş ülkenin kalkınma hikayesinde yer etmiş gerçek bir kalkınma bankacılığı anlayışının yeniden oluşturulması gerekmektedir. Özel bankaların ve reel sektörün kaynaklarının sınırlı olduğu düşünüldüğünde yeni nesil bir kalkınma bankasına olan ihtiyacımızın ne kadar elzem olduğu daha açık bir şekilde görülecektir. Bundan dolayıdır ki yerli ve milli bir üretim hamlesi için Kalkınma Bankası yeniden yapılandırılmalıdır. Özellikle Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin 100 günlük icraat programında ve Yeni Ekonomi Programı'nda bu konuya yer verilmesi umut vericidir.

Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı

Sanayide yüksek teknolojiye geçiş dönemi...

Hedef: 300 milyar dolarlık katma değer

Türkiye, önümüzdeki 10 yıl içinde sanayide katma değerini 300 milyar dolara, yüksek teknolojlü ürün payını yüzde 15'e çıkarmayı ve 8,1 milyon kişiye istihdam sağlamayı hedefliyor. Bu hedeflere ulaşmanın en önemli adımlarından biri de 2018 başında başlatılan Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı olacak. Programın dinamosunu ise kimya ve ilaç, elektronik ve yarı iletkenler, çelik, makine ve teçhizat, gıda, otomotiv ve yan sanayi, bilişim ve yazılım sektörleri oluşturacak.

Türkiye son 15 yıllık süreçte sanayide gerçeğe dönüştürdüğü yatırımlar ve teknolojik dönüşüm ile orta düşük teknoloji grubundan orta yüksek teknoloji gru-

buna geçiş yaptı. 2002 yılından bu yana düşük ve orta düşük teknolojlü ürünlerin ihracat-taki payı yüzde 13,4 azalırken, orta yüksek teknoloji kategorisindeki ürünlerin pa-

ÖNCELİKLİ YERLİLEŞTİRİLECEK ÜRÜN GRUPLARI

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

- 5G Geniş Bant Haberleşme Şebekesi
- Güvenlik Yazılımları ve Donanımları
- Bilgisayar Destekli Tasarım ve İmalat Yazılımları

DEMİR-ÇELİK

- Grafit Elektrot
- Otomotiv Sanayinde Kullanılacak Çelikler
- Silisli Sac
- Çinlo
- Alüminyum Alaşımları 7000 - 8000 Serisi
- Sünger Demir
- Paslanmaz Çelik
- Ferro Alyaj

ELEKTRİK ELEKTRONİK

- Endüstriyel Elektronik, Robotik ve Sensör Teknolojileri
- Haberleşme ve İletişim Cihazları
- Panel Teknolojileri
- Bataryalar
- Enerji Depolama
- Enerji Yönetim Sistemleri
- Güç Elektronik Sistemleri

GIDA VE TARIM

- Ayçiçeği Tohumu Yağları
- Buğdaydan Elde Edilen Kepek, Kavuz ve Diğer Kalıntılar
- Dekstrinler ve Tadil Edilmiş Diğer Nişastalar
- Buğday Glütenu
- Cansız Mayalar, Cansız Diğer Tek Hücreli Mikroorganizmalar
- Gıda Katkı Maddeleri ve Starter Kültür
- Gübre ve Yem

İNŞAAT MALEZEMELERİ

- Elektrik Malzemeleri
- Musluk ve Vanalar
- Demir Çelik Vida Cıvata Somun
- Yapısal Kimya
- Boya Vernik
- Aydınlatma Cihazları
- Alarm Cihazları
- Yalıtım
- Demir Çelik Boru
- Alüminyum İnşaat Malzemeleri ve Aksamı

KİMYA

- Polipropilen (ilk şekillerde)
- Polipropilen Kopolimerleri
- Stiren
- Tereftalik Asit
- Mono Etilen Glikol

MAKİNE

- Soğutmada Kullanılan Kompresörler
- Metal İşlemeye Mahsus İşleme Merkezleri
- Plastik Enjeksiyon Makineleri
- Plastik Ekstrüzyon Makineleri
- Yağlı Hidrolik Güç Transmisyon Kontrol Valfleri

OTOMOTİV

- Yeni Nesil Elektronik Fren Sistemi Donanım ve Yazılımları
- Sürücü Destek Sistemleri (Adas)-Otonom Araç Sistemleri (Adaptif Hız Sabitleme, Şerit Kontrol Sistemi, Otomatik Pilot Vb.)
- Multimedya ve Araç İçi-Dışı Görüntü Sistemlerine Sahip Radyo Teypler (Bilgi-Eğlence Sistemleri)
- Elektrikli ve Hibrit Araçlar İçin Batarya, Enerji ve Güç Yönetim Sistemleri
- Dijital Gösterge Panelleri

SAĞLIK

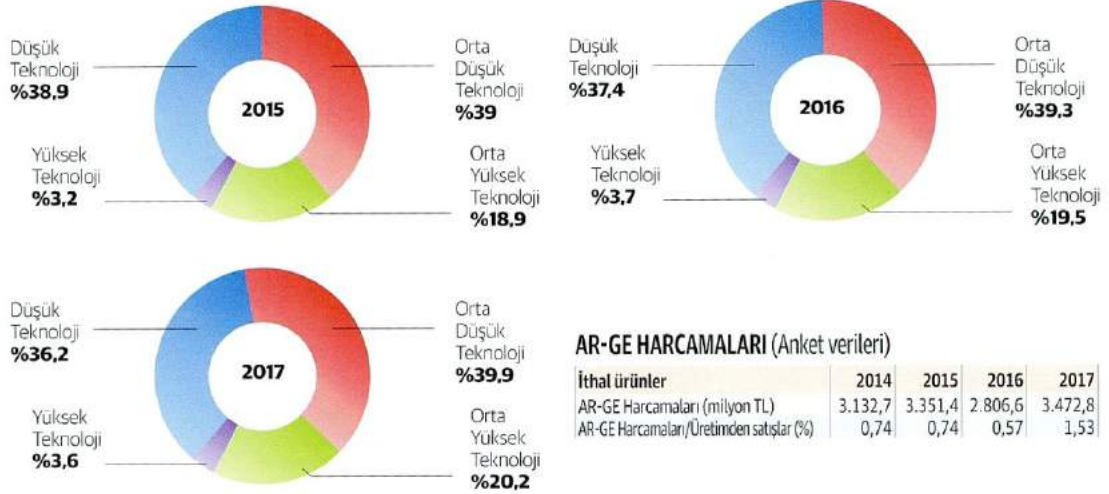
- Serumlar, Diğer Kan Fraksiyonları ile Tadil Edilmiş Bağışıklık Sağlayan Ürünler (Kan Ürünleri, Serum Ürünleri)
- İnsanlar İçin Kullanılan Aşılar

Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı

Teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı

ISO BİRİNCİ 500

AR-GE HARCAMALARI (Anket verileri)

İthal ürünler	2014	2015	2016	2017
AR-GE Harcamaları (milyon TL)	3.132,7	3.351,4	2.806,6	3.472,8
AR-GE Harcamaları/Üretimden satışlar (%)	0,74	0,74	0,57	1,53

yı yüzde 50,4, orta yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerin payı ise yüzde 32,8 artış gösterdi. Böylelikle Türkiye sanayisi, önümüzdeki dönemde, teknolojiye son gelişmeler, endüstri 4.0, dijitalleşme, Ar-Ge, tasarım ve yenilik ekosistemi unsurları ile yüksek teknoloji grubuna geçiş yapacak kapasiteye ulaştı. Türkiye İstatistik Kurumu 2017 verilerine göre, Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 93,7'sini imalat sanayi ürünleri oluşturuyor.

Dış ticaretin teknoloji düzeyine göre dağılımında, orta yüksek ve yüksek teknoloji ürünler ihracatı yüzde 38,5, ithalatı ise yüzde 56,2 paya sahip. Yıllık bazda imalat sanayinin dış ticaret açığı 43,5 milyar dolar seviyesinde bulunuyor. Dolayısıyla dış ticaret açığının azaltılması ve sanayinin katma değerinin artırılması için ithalatın yüzde 73,3'ünü oluşturan ara malların yurt içinde üretiminin sağlanması büyük önem taşıyor.

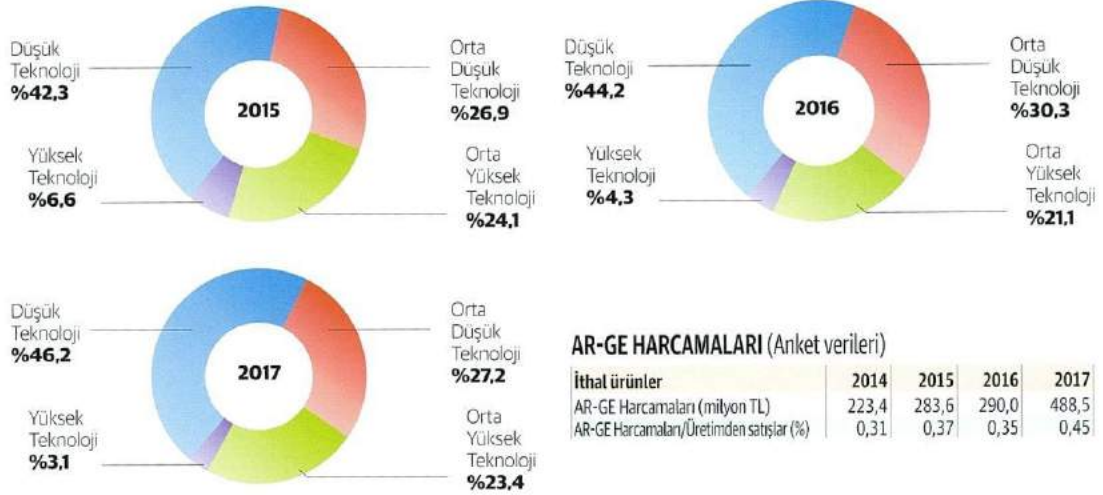

Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı

Teknoloji yoğunluklarına göre yaratılan katma değer dağılımı

ISO İKİNCİ 500

AR-GE HARCAMALARI (Anket verileri)

İthal ürünler	2014	2015	2016	2017
AR-GE Harcamaları (milyon TL)	223,4	283,6	290,0	488,5
AR-GE Harcamaları/Üretimden satışlar (%)	0,31	0,37	0,35	0,45

YÜKSEK TEKNOLOJİLİ ÜRÜN PAYI YÜZDE 15'E ÇIKACAK

Türkiye, önümüzdeki 10 yıl içinde sanayide katma değerini 300 milyar dolara, yüksek teknoloji ürün payını yüzde 15'e çıkarmayı ve 8,1 milyon kişiye istihdam sağlamayı hedefliyor. Bu hedeflere ulaşmanın en önemli adımlarından biri de 2018 başında başlatılan Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı olacak. Program temel olarak; imalat sanayiinde yüksek teknoloji üretme kapasitesinin artırılmasını, yerli ve katma değeri yüksek ürünler üretilerek küresel pazara entegre edilmesini amaçlıyor. Bu kapsamda, öncelikle büyüme potansiyeli, ülkeye katkı, küresel trendler ve ulusal fizibilite göstergeleri değerlendirilerek odak sektörler belirlendi.

9 SEKTÖR İÇİN SANAYİ ZİRVELERİ

Program kapsamında "or-

tak akıl, ortak vizyon ve ortak strateji" oluşturmak amacıyla ilki Şubat ayında olmak üzere yılın ilk yarısında 9 farklı sektör için sanayi kümelenmelerinin yoğun olduğu illerde Sanayi Zirveleri düzenlendi. Zir-

veler öncesinde sanayicilerin sorunlarını net bir şekilde ifade edebilmeleri, çözüm önerilerinin kamudaki muhatapları ile birlikte sağlıklı bir şekilde ortaya konulabilmesi için ilgili sektörün çatı STK temsil-

cileri tarafından yoğun bir hazırlık süreci gerçekleştirildi. Zirvelerde maline, çelik, otomotiv, elektrik elektronik, sağlık, gıda, kimya, bilişim, inşaat malzemeleri sektörlerinin mevcut durum analizleri yapıldı, sektörel fırsatlar değerlendirildi öncelikli yerleştirilecek ürünler belirlendi, yüksek teknolojiye geçiş projeleri oluşturuldu.

Zirvelerin gerçekleştirilmesi sonrasında, sanayinin rekabet gücünü artıracak, ithal bağımlılığını azaltacak projelerin hayata geçirilmesi ve küresel pazara entegre edilmesi hedefi doğrultusunda izlenecek yol haritalarının belirlenmesi amacıyla, Sektörel Daire Başkanlıkları ile STK'lar arasındaki koordinasyon neticesinde çalışma grupları oluşturuldu. Bu kapsamda yürütülecek çalışmalarla, yüksek teknolojiye geçiş için belirlenen projeler ve çözüm önerileri hayata geçirilecek...

Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı

BAKANLIK DESTEKLERİ

TGB KANUNUNDA VERİLEN DESTEK VE TEŞVİKLER

Yönetici Şirket

- Altyapı, idare binası ve kuluçka merkezi inşası desteği
- Damga vergisi, emlak vergisi ve elde ettiği kazançlar nedeniyle gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti (2023)

Ar-Ge ve Kuluçka Firmaları

- Gelir ve kurumlar vergisi istisnası
- Gelir vergisi stopajı desteği
- Gümrük vergisi istisnası
- Damga vergisi istisnası
- Sigorta primi işveren hissesi desteği
- Sistem yönetimi, veri yönetimi, sektörel internet, mobil ve askeri uygulama yazılımları için KDV muafiyeti (2023)

Kuluçka Firmaları (Diğer)

- Kuluçka Merkezlerinde yer alan yeni kurulmuş firmalara kira bedelleri yüzde 50 indirimli uygulanacak.
- Kuluçka Merkezlerinde yer alan firmaların devlet destekli olması durumunda kira bedelleri yüzde 75 indirimli uygulanacak.
- Türkiye'de yer alan teknoparklarda, firmalar için ayrılan yerin en az yüzde 10'u zorunlu olarak kuluçka firmalarına ayrılacak.

Akademisyenler

Akademisyenlerin Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB)'nde yaptıkları çalışmalar karşılığında elde ettikleri kazançları döner sermaye dışında tutulacak.

- Akademisyenler TGB'lerde şirket kurabilecek, ortak olabilecek ya da TGB yönetimlerinde yer alabilecek.
- Akademisyenler çalıştıkları kurumlardan onay almaları halinde, TGB firmalarında 6 ay boyunca tam zamanlı olarak çalışabilecek.

Temel Bilimler Desteği

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde yer alan işletmelerde istihdam edilen temel bilimler (matematik, fizik, kimya, biyoloji) mezunlarına verilecek maaşın, 2 yıl süre ile brüt asgari ücret kadarkı kısmı Bakanlığımız bütçesine konulan ödenekten karşılanacaktır (Üretim Reform Paketi).

TGB Diğer Destekler

- Teknopark dışında geçirilen sürelerle (doktora/yüksek lisans veya proje

ile doğrudan ilgili faaliyetler) ilişkin ücretlerin yüzde 100'ünü aşmamak şartıyla gelir vergisi stopajı teşvik kapsamına alındı.

- TGB'de yer alan firmalara Doğrudan Girişim Sermayesi sağlayan firmalar için vergi indirimi sağlandı.
- TGB firması veya yönetici şirketinde çalıştırılacak yabancı uyruklu Ar-Ge ve/veya tasarım personelinin istihdamı kolaylaştırıldı.
- TGB'de Ar-Ge faaliyetleri gerçekleştiren ve projesini tamamlayan girişimci firmalara Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi verilmesi kolaylaştırıldı.
- TGB bünyesinde Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Prototip Atölyesi kurulabilmesinin yolu açıldı.
- Yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri KDV muafiyeti kapsamına alındı.

YERLİ MALI

Ekonomide en büyük mal ve hizmet alıcısını kamu kuruluşları oluşturuyor. "Kamu alımlarında yerli malına fiyat avantajı uygulaması" gerek imalat sanayinin yerleştirilmesi gerekse sanayinin teknolojik dönüşümü noktasında önemli bir araç.

"Üretim Reform Paketi" ile kamu alımlarında orta ve yüksek teknoloji sanayi ürünleri arasından belirlenen ve Kamu ihale

Kurumu tarafından ilan edilen listede yer alan malların ihalelerinde, yerli malı teklif eden istekçiler lehine yüzde 15 oranında fiyat avantajı sağlanması zorunlu hale getirildi.

Yapılan değişiklikle ayrıca yerli yazılım ürünlerine de fiyat avantajı uygulaması zorunlu hale getirilirken, Bakanlık tarafından orta düşük, orta yüksek ve yüksek teknoloji makine, malzeme ve ekipman arasından belirlenen makine ve ekipmanlardan ihale konusu işte kullanılacak olanlara yerli malı olması şartı getirildi.

Öte yandan, Üretim Reform Paketi ile sanayicinin önündeki engeller kaldırıldı. Sanayi Sicil Belgesine sahip işletmelerin, elektrik tüketiminde ödenen yüzde 2'lik TRT katkı payından muaf tutulması, Planlı Sanayi Bölgelerinde (Organize Sanayi Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Sanayi Siteleri, Serbest Bölgeler) emlak vergisi, damga vergisi ve harçlar yönünde düzenlemeler yapıldı.

AR-GE VE TASARIM FALİYETLERİNİN DESTEKLENMESİ

Başvuru Şartları:

- Araştırmacı ve teknisyen statüsünde çalışacak en az 15 (30) tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli
- Ar-Ge Merkezinde Ar-Ge veya tasarım projelerinin bulunması

Sanayide Yüksek Teknolojiye Geçiş Programı

Bakanlık politikaları ile sektör paydaşlarının görüş, öneri ve taleplerinin ortak bir platformda ele alınması amacıyla düzenlenen Türkiye Sanayi Zirveleri, sektörü temsilen çatı sivil toplum kuruluşları ile ilgili kamu kurumlarından üst düzey yöneticileri bir araya getiren teknik çalıştay formatında, sanayi kümelenmesinin yoğun olduğu illerde gerçekleştirildi.

- Ar-Ge ve destek personelinin Ar-Ge merkezinde çalıştığı fiziki kontrolünü yapacak mekanizmalara sahip olunması
 - Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerinin yurt içinde gerçekleştirilmesi
 - Ar-Ge merkezlerinin ayrı bir birim şeklinde örgütlenmiş ve tek bir yerleşke veya fiziki mekan içinde yer alması
- Verilen Destekler**
- Damga vergisi istisnası
 - Gümrük vergisi
 - Vergi indirimi
 - Sigorta primi desteği
 - Gelir vergisi stopajı desteği

ENDÜSTRİ BÖLGESİ DESTEK VE TEŞVİKLER

Endüstri bölgelerinde verilen destek ve teşvikler;

- Yatırım teşvik belgesi alan yatırımların, vergi indirimi ve sigorta primi işveren desteği açısından bulunduğu bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve

- sürelerde faydalanması
- Hazine arazileri üzerinde 49 yıllık irtifak hakkı ve kullanım izni
- Bölge içerisinde yer alan tüm binalara emlak vergisi muafiyeti
- Bakanlık tarafından onaylanan alt yapı ve üst yapı projeleri ve bunlarla ilgili ruhsat ve izinler ile işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin harç muafiyeti.

SANAYİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMI

Kamu alım gücünün sanayinin teknolojik dönüşümüne katkı sağlayacak şekilde kullanılması amacıyla hazırlanan "Sanayi İşbirliği Projelerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" 17 Şubat 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Ulaştırma, enerji ve sağlık sektörleri başta olmak üzere, tüm alanlarda etkin bir şekilde uygulamaya geçirilen Sanayi İşbirliği

Programları, yerli sanayinin yüksek teknoloji üretimi ve katma değerinin artırılması açısından önemli bir araç olarak görülüyor.

Söz konusu yönetmelik ile Sanayi İşbirliği Projelerinin uygulama süreçleri araştırma-geliştirme, tasarım, üretim, test gibi unsurların bütünsel olarak ele alındığı teknoloji geliştirmeye ve yerleşik teknolojiye yönelik proje yönetim yaklaşımı ile gerçekleştirilecek şekilde düzenlenmiş, tüm kamu idareleri tarafından uygulanabilecek bir yapıya kavuşturulmuş ve sadeleştirildi.

Kamu alımlarında sanayi katılımı ve teknoloji yönetimi ile ilgili hususlarda uygulama birliğinin sağlanması, sanayi ve teknolojinin bütünsel bir yaklaşım ile değerlendirilmesi, bilgi birikimi ve tecrübenin etkin bir şekilde kullanılması amacıyla, sanayi katılımı ve teknoloji yönetimi sürecinin, merkezi bir yapıda idareler ile koordineli bir şekilde Bakanlık tarafından yürütülmesine yönelik düzenleme yapıldı.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**:

“En zeki gençlerimizi öğretmenliğe yönlendirmeliyiz”

Yeni çağın yeni mesleklerini etkili bir şekilde icra edebilecek nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesinin çok önemli olduğunu belirten **Erdal Bahçivan**, en zeki gençlerin öğretmen yetiştiren fakültelere yönlendirilmesi gerektiğini söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin kasım ayı olağan toplantısı, 'Rekabet, Bilim ve Teknoloji Odaklı Dünyada Yeni Eğitim Modeli Vizyonunun Sanayimiz Açısından Önemi' ana gündemi ile gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Konuşmasına "Geleceğin dünyasında varoluşumuz, bilgi çağının ruhuna uygun hareket etmemize bağlı" diyerek başlayan Bahçivan, yeni çağın yeni mesleklerini etkili bir şekilde icra edebilecek nitelikli insan kaynağının nasıl yetiştirileceği sorusunun giderek büyük önem taşıdığını vurguladı. Sanayinin, eğitim sisteminin yetiştirdiği insan gücüyle çalıştığına dikkat çeken Bahçivan, bu noktada yapılması gereken ilk şeyin; 'nitelikli eğitime bugünden başlayarak gereken önemi vermek' olduğunu belirtti.

Türkiye'de orta gelir tuzağı gibi orta eğitim tuzağının bulunduğunu ifade eden Bahçivan, şöyle konuştu: "Bunun ana nedeni de, insanları vasatlıkta birleştiren eğitim anlayışı. Orta eğitim tuzağından çıkış ve nitelikli bir eğitim için; öğrenci bilinç ve düzeyi, çağdaş teknoloji odaklı eğitim araçları-gereçleri ve derslik sayısı elbette ki çok önemli. Ülkemiz bu konularda son yıllarda önemli mesafeler de kat etti. En önemlisi, eğitimin en temel unsuru olan nitelikli öğretmenlerin varlığıdır. Bu konuda bir öneride bulunmak istiyorum: Önümüzdeki 15 yılda en zeki gençlerimiz çok özendirici ve teşvik edici programlarla, mutlaka ama mutlaka öğretmen yetiştiren fakültelere yönlendirilmelidir."

“Mesleki eğitim çok önemli bir konu”

Milli Eğitim Bakanlığı'nın açıkladığı '2023 Eğitim Vizyonu' belgesinin bahsettikleri ihtiyacı gidereceğine yürekte inandıklarını aktaran Bahçivan, 'Yeni Eğitim Modeli' çerçevesinde sanayicileri ilgilendiren hedeflerin başında mesleki ve teknik eğitim konusunun geldiğini de vurguladı. Bahçivan, "Mesleki ve teknik eğitime atfedilen değerin artırılması hedefi konusunda İSO olarak gerekli hassasiyeti gösterdik; bundan sonra da tüm desteği vermeye hazırız. Eğitim sistemi içinde üretimi merkeze alan, insanın tüketimden değil üretimden itibar kazanan üretici yönünü ön plana çıkartan kişi ve toplum düşüncesi geliştirilmelidir. Meslek liseleri ve meslek yüksek

okullarının itibarı artırılmalı, bu kurumlar yeniden yapılandırılmalıdır. Çünkü mesleki eğitim; bireysel olarak kişinin gelişiminde, kurumsal olarak şirketlerin, toplumsal olarak da ülkelerin kalkınmasında büyük rol oynar. Son yıllardaki gelişmelere baktığımızda, meslek liselerinin maalesef gençlerimiz tarafından yeteri kadar tercih edilmediğini görüyoruz. Zeytinburnu TRİSAD Tekstil Teknolojisi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi yöneticileri bize bu konuda somut rakam verdiler: Bu yıl kontenjanları 90 olmakla birlikte okula sadece 13 öğrenci kazandırbilmişler. Bu konuda ailelere de büyük görev düşüyor. Aileler, çocuklarını bu okullara yönlendirmek konusunda özendirici teşviklerle desteklenmeli ve ödüllendirilmelidir" dedi. ■